

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B**

SMERNICA RADY 2008/120/ES

z 18. decembra 2008,

ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošipaných

(kodifikované znenie)

(Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2009, s. 5)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017	L 95	1	7.4.2017

Opravená a doplnená:

► **C1** Korigendum, Ú. v. EÚ L 137, 24.5.2017, s. 40 (2017/625)

▼B**SMERNICA RADY 2008/120/ES****z 18. decembra 2008,****ktorou sa stanovujú minimálne normy na ochranu ošípaných
(kodifikované znenie)***Článok 1*

Táto smernica stanovuje minimálne kritériá na ochranu ošípaných určených na odchov a výkrm.

Článok 2

Na účely tejto smernice platia tieto vymedzenia pojmov:

1. „ošípaná“ je zviera ľubovoľného veku, ktoré patrí k druhu ošípaných a ktoré sa chová na plemeno alebo na výkrm;
2. „kanec“ je samec ošípanej po období dospievania určený na plemeno;
3. „prasnica prvôstka“ je samica ošípanej po období dospievania pred prasením;
4. „prasnica“ je samica ošípanej po prvom oprasení;
5. „prasná prasnica“ je samica ošípanej medzi perinatálnym obdobím a odstavom prasiatok;
6. „zasušená prasná prasnica“ je prasnica medzi odstavom prasiatok a perinatálnym obdobím;
7. „ciciak“ je ošípaná od narodenia po odstav;
8. „odstavča“ je ošípaná od odstavu do desiatich týždňov života;
9. „chovná ošípaná“ je ošípaná od veku desiatich týždňov do zabitia alebo do pripustenia;

▼M1

10. „zodpovedné orgány“ sú príslušné orgány v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady **►C1** (EÚ) 2017/625 **◄** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady **►C1** (EÚ) 2017/625 **◄** z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (**►C1** Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1 **◄**).

▼B

Článok 3

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetky chovy spĺňali nasledujúce požiadavky:

a) voľný podlažný priestor, ktorý je k dispozícii každému odstavčat'u alebo chovnej ošípanej chovanej v skupine okrem pripustených prasničiek a prasnic, musí byť aspoň:

Živá hmotnosť (kg)	m ²
do 10	0,15
od 10 do 20	0,20
od 20 do 30	0,30
od 30 do 50	0,40
od 50 do 85	0,55
od 85 do 110	0,65
viac ako 110	1,00

b) celková voľná podlažná plocha, ktorú má k dispozícii každá pripustená prasnička a každá prasnica, pokiaľ sa prasničky a prasnice chovajú v skupinách, musí byť aspoň 1,64 m² a 2,25 m². Ak sa tieto zvieratá chovajú v skupinách menších ako šesť kusov, musí sa zväčšiť voľná podlažná plocha o 10 %. Ak sa tieto zvieratá chovajú v skupinách po 40 alebo viac kusov, môže sa voľná podlažná plocha zmenšiť o 10 %.

2. Členské štáty zabezpečia, aby povrch podláh spĺňal tieto požiadavky:

a) pri prasničkách a prasných ošípaných: časť plochy požadovanej v odseku 1 písm. b), rovnajúca sa aspoň 0,95 m² pre jednu prasničku a aspoň 1,3 m² pre prasnicu, musí byť súvislá pevná podlaha, z ktorej možno maximálne 15 % ponechať na odtokové otvory;

b) v prípade použitia betónových roštových podláh pre ošípané chované v skupinách:

i) musí byť maximálna šírka otvorov:

- 11 mm pre ciciaky,
- 14 mm pre odstavčatá,
- 18 mm pre chovné ošípané,
- 20 mm pre pripustené prasničky a prasnice;

ii) minimálna šírka roštov musí byť:

- 50 mm pre ciciaky a odstavčatá a
- 80 mm pre chovné ošípané, pripustené prasničky a prasnice.

3. Členské štáty zabezpečia, aby konštrukcia chovných priestorov, ale aj prestavba na také chovné priestory, v ktorých sa prasnice a prasničky uväzujú, bola zakázaná. Od 1. januára 2006 bude zakázané uväzovanie prasnic a prasničiek.

▼B

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa prasnice a prasničky chovali v skupinách počas obdobia, ktoré sa začína štyri týždne po krytí do jedného týždňa pred očakávaným časom vrhu. Ohrada, v ktorej sa skupina chová, musí mať strany dlhšie ako 2,8 m. Pri počte menej ako šesť kusov chovaných v skupine musí mať ohrada, v ktorej sa skupina chová, strany dlhšie ako 2,4 m.

Ako výnimku z ustanovení prvého pododseku možno prasnice a prasničky chované v chovoch s menej ako 10 prasníc držať individuálne počas obdobia uvedeného v danom pododseku, ak sa môžu vo svojich boxoch ľahko otáčať.

5. Členské štáty zabezpečia, aby bez toho, aby boli dotknuté požiadavky stanovené v prílohe I, prasnice a prasničky mali stály prístup k manipulovateľnému materiálu, ktorý spĺňa aspoň základné požiadavky tejto prílohy.

6. Členské štáty zabezpečia, aby prasnice a prasničky chované v skupinách boli kŕmené systémom, ktorý zabezpečí, že každý kus získa dostatok potravy aj pri konkurencii pri kŕmení.

7. Členské štáty zabezpečia, aby všetky prasnú ošípanú a prasničky dostali dostatočné množstvo objemového a vysokoenergetického krmiva alebo krmiva s vysokým obsahom vlákniny, aby sa uspokojil ich hlad a potreba prežívať.

8. Členské štáty zabezpečia, aby sa ošípané, ktoré sa musia chovať v skupinách, ktoré sú zvlášť agresívne, ktoré boli napadnuté inými ošípanými, ktoré sú choré alebo zranené, mohli dočasne chovať v individuálnych ohradách. V tomto prípade individuálna ohrada musí umožniť zvieratú ľahké otáčanie, ak to nie je v rozpore so špecifickým príkazom veterinárneho lekára.

9. Ustanovenia stanovené v odseku 1 písm. b), odsekoch 2, 4, 5 a posledná veta odseku 8 sa uplatňujú na všetky nové alebo prestavané chovy alebo chovy, ktoré sa uvedú prvý raz do prevádzky po 1. januári 2003. Od 1. januára 2013 sa budú tieto ustanovenia vzťahovať na všetky chovy.

Ustanovenia uvedené v odseku 4 prvom pododseku sa neuplatňujú na chovy menšie ako desať prasníc.

Článok 4

Členské štáty zabezpečia, aby podmienky pre chovné ošípané spĺňali všeobecné požiadavky stanovené v prílohe I.

Článok 5

Ustanovenia prílohy I sa môžu zmeniť a doplniť v súlade s postupom uvedeným v článku 11 ods. 2 v nadväznosti na dosiahnutý vedecký pokrok.

Článok 6

Členské štáty zabezpečia, aby:

- a) každá osoba, ktorá zamestnáva osoby ošetrujúce ošípané, zabezpečila, aby osoba, ktorá ošetruje zvieratá, dostala inštrukcie a pokyny o základných ustanoveniach článku 3 a prílohy I;

▼B

- b) boli k dispozícii vhodné školiace kurzy. Tieto kurzy sa musia zvlášť sústrediť na aspekty prosperity zvierat.

Článok 7

1. Ak je to možné, Komisia predloží pred 1. januárom 2005, ale v každom prípade do 1. júla 2005, Rade správu pripravenú na základe stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín. Správa musí zohľadňovať socioekonomické a sanitárne dôsledky, účinky na životné prostredie a rôzne klimatické podmienky. Musí zohľadňovať vývoj techník a systémov produkcie ošípaných a spracovania mäsa, ktoré by mohli znížiť potrebu využívania chirurgickej kastrácie. V prípade potreby musia byť k správe priložené návrhy právnych predpisov o účinkoch rôznych priestorov a typov podláh, ktoré možno uplatniť pri prosperite odstavčiat a chovných ošípaných.

2. Najneskôr 1. januára 2008 Komisia predloží Rade správu pripravenú na základe stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín.

Správa zahŕňa najmä:

- a) účinky hustoty obsadenia vrátane veľkosti skupín a metódy zoskupovania zvierat v rôznych systémoch chovu pre prosperitu a zdravie ošípaných;
- b) dosah projektu maštale a rôznych typov podláh na ochranu a zdravie zvierat, pričom sa zohľadnia rôzne klimatické podmienky;
- c) rizikové faktory spojené s ohryzovaním chvostov a odporúčania na zníženie potreby kupírovania chvostov;
- d) ďalší vývoj systémového ustajnenia pre prasnú ošípanú, pričom zohľadní patologické, zootechnické, fyziologické a ekologické hľadiská rôznych systémov a dosah na ich zdravie a životné prostredie a dosah rôznych klimatických podmienok;
- e) určenie priestorových požiadaviek vrátane krycieho priestoru pre individuálne ustajnené dospelé chovné kance;
- f) ďalší vývoj voľného ustajňovacieho systému pre pripustené prasnice a pre rodiace prasnice, ktoré uspokojujú potreby prasnice bez toho, aby ohrozovali život ciciakov;
- g) postoje spotrebiteľov a ich správanie v súvislosti s bravčovým mäsom v prípade rôznych úrovní zlepšení týkajúcich sa prosperity zvierat;
- h) socioekonomické súvislosti rôznych systémov chovu ošípaných a ich účinky na hospodárskych partnerov Spoločenstva.

Správa môže byť v prípade potreby doplnená príslušnými legislatívnymi návrhmi.

▼B*Článok 8***▼M1**

3. Členské štáty predložia Komisii do 31. augusta každého roka výročnú správu za predchádzajúci rok o kontrolách vykonaných zodpovedným orgánom na overenie dodržiavania požiadaviek tejto smernice. K správe sa priloží analýza najzávažnejších zistení prípadov nedodržiavania požiadaviek a národný akčný plán na zabránenie alebo zníženie ich výskytu v ďalších rokoch. Komisia predloží zhrnutia uvedených správ členským štátom.

▼B*Článok 9*

Aby sa zvieratá, ktoré pochádzajú z tretej krajiny, mohli dovážať do Spoločenstva, musí ich sprevádzať osvedčenie vydané zodpovedným orgánom tejto krajiny, ktoré potvrdzuje, že sa s nimi zaobchádzalo aspoň tak ako so zvieratami, ktoré pochádzajú zo Spoločenstva, tak ako to stanovuje táto smernica.

▼M1**▼B***Článok 11*

1. Komisii pomáha Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat zriadený podľa článku 58 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín⁽¹⁾ (ďalej len „výbor“).

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.

Lehota stanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

Článok 12

Členské štáty môžu v súlade so všeobecnými pravidlami zmluvy v rámci svojich území zachovávať alebo uplatňovať prísnejšie ustanovenia na ochranu ošipaných, ako sú ustanovenia tejto smernice. Informujú Komisiu o všetkých takých opatreniach.

Článok 13

Smernica 91/630/EHS zmenená a doplnená aktmi uvedenými v prílohe II časti A sa ruší bez vplyvu na povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu tých smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe II časti B.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

▼B

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 14

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 15

Táto smernica je určená členským štátom.

PRÍLOHA I

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ PODMIENKY

Okrem hlavných ustanovení prílohy k smernici 98/58/EC budú platiť tieto požiadavky:

1. V časti budovy, kde sa chovajú ošípané, sa musí predchádzať nepretržitému hluku, ktorého hladina dosahuje 85 dBA. Treba sa vyhýbať nepretržitému alebo náhlemu hluku.
2. Ošípané musia mať osvetlenie s intenzitou aspoň 40 luxov osem hodín denne.
3. Ustajnenie ošípaných musí byť konštruované takým spôsobom, ktorý zvieratám umožní:
 - prístup k ležovisku, ktoré musí byť fyzicky pohodlné a spĺňať určité teplotné požiadavky, ako aj primerane odvodňované a čisté, a v ktorom môžu ležať všetky zvieratá naraz,
 - normálne odpočívať a vstávať,
 - vidieť na ostatné ošípané, týždeň pred očakávaným termínom oprasenia a počas prasnica sa musia prasnice a prasničky držať mimo dohľadu ostatných zvierat.
4. Bez ohľadu na článok 3 ods. 5 musia mať ošípané vždy prístup k dostatočnému množstvu materiálu, ktorý im umožní skúmanie a manipulovanie, ako je slama, seno, drevo, piliny, hubový kompost, rašelina alebo ich zmes, ktorá neohrozuje zdravie zvierat.
5. Podlahy musia byť hladké, ale nie šmykľavé, aby sa tak predišlo úrazom ošípaných. Musia byť navrhnuté, konštruované a udržiavané tak, aby ošípaným nespôsobovali úrazy ani utrpenie. Musia byť prispôsobené veľkosti a hmotnosti ošípaných, a ak nemajú podstielku, musia byť pevné, rovné a stabilné.
6. Všetky ošípané sa musia kŕmiť najmenej raz denne. Ak sa ošípané krmia v skupinách a nie *ad libitum* alebo automatickým systémom, ktorý kŕmi zvieratá jednotlivo, každá ošípaná musí mať prístup ku krmivu v tom istom čase ako ostatné zvieratá v skupine.
7. Všetky ošípané staršie ako dva týždne musia mať prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody.
8. Všetky postupy, ktoré sú mienené ako zásahy na iné účely ako liečebné alebo diagnostické alebo na identifikáciu ošípaných v súlade s príslušnou legislatívou a spôsobujú poškodenie alebo stratu citlivých častí tela alebo zmenu štruktúry kostí, sú zakázané s týmito výnimkami:
 - jednotné odstraňovanie očných zubov ciciakov obrusovaním alebo odstrihávaním najneskôr v siedmom dni veku ciciakov, pričom zostane povrch hladký; kly kancov možno skrátiť v prípade potreby, aby sa tak predišlo zraneniam iných zvierat, alebo z bezpečnostných dôvodov,
 - kupírovanie časti chvosta,

▼B

- kastrácia kancov inými prostriedkami, ako je trhanie tkaniva,
- nosné krúžky iba v prípade, že sa zvieratá chovajú vo výbehu, a ak je to v súlade s vnútroštátnou legislatívou.

Kupírovanie chvostov ani skracovanie očných zubov sa nesmie vykonávať ako súčasť bežnej praxe, ale iba v prípadoch, keď je dokázateľné, že dochádza k zraneniam bradaviek prasníc, uší alebo chvostov iných ošípaných. Pred vykonaním týchto zákrokov sa musia podniknúť iné opatrenia, ktoré zabránia hryzeniu chvostov alebo iným zlozvykom, pričom sa musí zohľadniť prostredie a hustota osídlenia. Z tohto dôvodu sa musia zmeniť nevhodné podmienky prostredia alebo systému chovu.

Každý z opísaných postupov smie vykonávať len veterinárny lekár alebo školená osoba v zmysle článku 6, ktorá má skúsenosti vo výkone používanej techniky s vhodnými prostriedkami a v hygienických podmienkach. Kastráciu alebo skracovanie chvostov po uplynutí siedmeho dňa veku môže vykonávať len veterinárny lekár, pričom použije anestéziu a analgetiká.

KAPITOLA II

ŠPECIFICKÉ USTANOVENIA PRE RÔZNE KATEGÓRIE OŠÍPANÝCH**A. Kance**

Chovné oddelenia kancov musia byť umiestnené a konštruované tak, aby sa kance mohli otáčať, počuť, čuchať a vidieť ostatné ošípané. Dospelý kanec musí mať k dispozícii najmenej 6 m² súvislej podlahovej plochy.

Ak sa oddelenia používajú aj na prirodzené párenie, podlahová plocha, ktorú má dospelý kanec k dispozícii, musí mať rozlohu najmenej 10 m² a v oddelení nesmú byť nijaké prekážky.

B. Prasnice a prasničky

1. Podniknú sa opatrenia na zníženie agresie v skupinách.
2. Prasné prasnice a prasničky musia byť v prípade potreby ošetrené proti vonkajším a vnútorným parazitom. Keď sa umiestnia do pôrodných klietok, musia sa prasné prasnice a prasničky dôkladne umyť.
3. Týždeň pred predpokladaným časom prasnica musia prasnice a prasničky dostať dostatočné množstvo vhodného hniezdiaceho materiálu, pokiaľ to technicky neprekáža pri odvode kalu používanom na farme.
4. Za prasnicou alebo prasničkou musí byť dostatok priestoru, ktorý uľahčí prirodzený alebo asistovaný pôrod.
5. V pôrodných oddeleniach, v ktorých sa prasnice držia, musia byť určité prostriedky na ochranu ciciakov, napríklad pôrodné zábradlia.

C. Ciciaky

1. Aby všetky zvieratá mohli oddychovať naraz, musia mať k dispozícii dostatočne veľkú časť celkovej rozlohy podlahy, ktorá musí byť pevná, pokrytá rohožou, podstielkou zo slamy alebo iného vhodného materiálu.

▼B

2. V pôrodnej kletke musia mať prasiatka k dispozícii dostatok priestoru, aby mohli cicať bez ťažkostí.
3. Prasiatka sa nesmú odstavovať pred 28. dňom svojho života, pokiaľ nie je ohrozená prosperita alebo zdravie prasnice alebo prasiatka.

Ciaciaky však možno odstaviť o sedem dní skôr, ak majú byť premiestnené do špecializovaného ustajnenia, ktoré sa vyprázdni, dôkladne vyčistí a vydezinfikuje pred príchodom novej skupiny a ktoré je oddelené od ustajnenia, v ktorom sa chovajú prasnice, aby sa tak minimalizoval prenos chorôb na ciaciaky.

D. Odstavčatá a chovné ošípané

1. Ak sa ošípané chovajú v skupinách, musia sa prijať opatrenia, aby sa tak zabránilo vzájomným bojom, ktoré prekračujú rámec normálneho správania.
2. Mali by sa chovať v skupinách, ktoré budú čo najmenej zmiešané. Ak sa musia zmiešať ošípané, ktoré sa nepoznajú, musí sa to urobiť v čo najmladšom veku, najlepšie do týždňa po odstavení. Zmiešané ošípané musia mať dostatok príležitostí na útek a skrýšu pred ostatnými ošípanými.
3. Keď sa objavia príznaky vážnych bojov, musia sa ihneď vyšetriť ich príčiny a podniknúť vhodné opatrenia, ako je poskytnutie dostatku slamy alebo iného materiálu pre zvieratá na hrabanie. Ohrozené zvieratá alebo zvlášť agresívne zvieratá sa musia držať oddelene od skupiny.
4. Upokojujúce prostriedky na uľahčenie zmiešania zvierat sa môžu používať len vo výnimočných prípadoch a po konzultácii s veterinárnym lekárom.

PRÍLOHA II

ČASŤ A

Zrušená smernica v znení neskorších zmien a doplnení

(v zmysle článku 13)

Smernica Rady 91/630/EHS
(Ú. v. ES L 340, 11.12.1991, s. 33).

Smernica Rady 2001/88/ES
(Ú. v. ES L 316, 1.12.2001, s. 1).

Smernica Komisie 2001/93/ES
(Ú. v. ES L 316, 1.12.2001, s. 36).

Nariadenie Rady (ES) č. 806/2003
(Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2003, s. 1).

Iba príloha III bod 26.

ČASŤ B

Zoznam lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva

(v zmysle článku 13)

Smernica	Lehota na transpozíciu
91/630/EHS	1. január 1994
2001/88/ES	1. január 2003
2001/93/ES	1. január 2003

PRÍLOHA III

TABUĽKA ZHODY

Smernica 91/630/EHS	Táto smernica
články 1 a 2	články 1 a 2
článok 3 úvodná časť	—
článok 3 bod 1	článok 3 ods. 1
článok 3 bod 2	článok 3 ods. 2
článok 3 bod 3	článok 3 ods. 3
článok 3 bod 4 písm. a)	článok 3 ods. 4 prvý pododsek
článok 3 bod 4 písm. b)	článok 3 ods. 4 druhý pododsek
článok 3 bod 5	článok 3 ods. 5
článok 3 bod 6	článok 3 ods. 6
článok 3 bod 7	článok 3 ods. 7
článok 3 bod 8	článok 3 ods. 8
článok 3 bod 9	článok 3 ods. 9
článok 4 ods. 1 prvý pododsek	článok 4
článok 4 ods. 1 druhý pododsek	—
článok 4 ods. 2	—
článok 5	článok 5
článok 5a úvodná časť	článok 6 úvodná časť
článok 5a bod 1	článok 6 písm. a)
článok 5a bod 2	článok 6 písm. b)
článok 6	článok 7
článok 7	článok 8
článok 8	článok 9
článok 9	článok 10
článok 10	článok 11
článok 11 ods. 1	—
článok 11 ods. 2	článok 12
—	článok 13
—	článok 14
článok 12	článok 15
príloha	príloha I
—	príloha II
—	príloha III